

Rep.Nr. 1008/36

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 7 JANUARI 2008.

7^e kamer

Kinderbijslag
Tegensprekelijk
Definitief
Not.: Art. 580 § 8

In de zaak:

VZW Acerta Kinderbijslagfonds, met zetel te 2610
Wilrijk, Sneeuwbeslaan 20,

Appellante, geïntimeerde op incidenteel beroep,
vertegenwoordigd door Mr. L. Peeters loco Mr. N.
Michiels, advocaat te 3210 Linde

Tegen:

1. **[REDACTED]** R **[REDACTED]**, wonende te **[REDACTED]** -
[REDACTED]

Eerste Geïntimeerde, eerste appellant op incidenteel
beroep, verschijnt in persoon en wordt bijgestaan
door Mr. R. Croonen loco Mr. J. Nolmans, advocaat te
1500 Halle;

2. [REDACTED] v [REDACTED], wonende te 1 [REDACTED]
[REDACTED]

**Tweede geïntimeerde, tweede appellante op incidenteel
beroep,** Mr. R. Croonen loco Mr. J. Noldmans,
advocaat te 1500 Halle, verschijnt voor beide
echtgenoten.

★

★

★

Na beraad spreekt de 7de kamer van het Arbeidshof te
Brussel volgend arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het
bijzonder:

-Het eensluidend verklaard afschrift van het
bestreden vonnis op tegenspraak gewezen op 8 maart
2006 door de 20ste kamer van de Arbeidsrechtbank te
Brussel in de zaak met AR 86230/04.

-Het verzoekschrift tot hoger beroep ontvangen op de
griffie van het Arbeidshof te Brussel op 3 april
2006.

-De besluiten en aanvullende besluiten voor
geïntimeerden neergelegd ter griffie van het
Arbeidshof te Brussel op 24 augustus 2006 en 1
december 2006.

-De besluiten en aanvullende besluiten voor
appellante neergelegd ter griffie van het Arbeidshof
te Brussel op 31 oktober 2006 en 30 maart 2007.

-De Beschikking overeenkomstig art. 747 §2 GW van 23
augustus 2006.

- dat op 14 januari 2007 de zaak gepleit werd. Op 28 juni leest het Openbaar Ministerie haar advies voor. Wegens de onmogelijkheid om de zetel samen te stellen wordt het beraad uitgesteld op 8 november 2007.

-Het eensluidend verklaard afschrift van arrest dd 8 november 2007 waarin de heropening der debatten bevolen werd op 3 december 2007 wegens de onmogelijkheid de zetel samen te stellen die van de zaak kennis heeft genomen.

Gehoord appellante partij en eerste geïntimeerde in hun middelen en verdediging tijdens de openbare terechtzitting van 3 december 2007 door een ander samengestelde zetel van het hof. Appellante partij en eerste geïntimeerde leggen een stukkenbundel neer. De debatten werden gesloten.

Gehoord het advies van het Openbaar Ministerie, partijen repliceren niet. De zaak werd in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op 7 januari 2008.

★

★

★

I. RELEVANTE FEITEN EN RECHTSPLEGING

De heer R [REDACTED] was tot en met 31-3-1982 werkzaam als bediende bij de NV De Volksverzekering.

Vanaf 1-4-1982 was hij werkzaam als zelfstandig kantoorhouder en zijn echtgenote als meewerkende echtgenote.

De VZW Acerta betaalde de kinderbijslag verder uit in het stelsel der loontrekkenden tot 31-12-1992 voor de kinderen J [REDACTED] R [REDACTED] (geboren op 27-12-1977; A [REDACTED] R [REDACTED], geboren op 15-12-1978 en D [REDACTED] R [REDACTED], geboren op 8-12-1981) terwijl de heer R [REDACTED] binnen dat stelsel slechts recht had op kinderbijslag tot 31-3-1982. Het totale uitbetaalde bedrag over die periode bedroeg 42.964,46 Euro.

De heer R [REDACTED] was als zelfstandige aangesloten bij het sociaalverzekeringsfonds SBB - later Acerta, waaraan hij de verschuldigde bijdragen betaalde en

Met een aangetekende brief van 17-6-1997 stelde Acerta de heer R [REDACTED] voor het eerst in gebreke tot terugbetaling van het ten onrechte ontvangen bedrag.

Een deel van de ten onrechte ontvangen kinderbijslag, hetzij een bedrag van 38.105,01 Euro werd gerecupereerd door inhoudingen op de kinderbijslag uitgekeerd door het sociaalverzekeringsfonds SBB. Toen de kinderen van de heer en mevrouw R [REDACTED] niet langer rechtgevend waren op kinderbijslag konden geen inhoudingen meer worden verricht.

Met verzoekschrift op 25-10-2004 neergelegd ter griffie van de arbeidsrechtbank vorderde Acerta -dat de arbeidsrechtbank voor recht zou zeggen dat de heer en mevrouw R [REDACTED] - V [REDACTED] rekening houdend met art. 120 Bis van de samen geordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders (SWKL) niet langer gerechtigd waren op de kinderbijslag in het stelsel der loontrekkenden voor hun kinderen voor de maanden juni tot en met december 1992.

-dat de arbeidsrechtbank de heer en mevrouw R [REDACTED] - V [REDACTED] zou veroordelen tot betaling van een bedrag van 4.895,45 Euro als ten onrechte ontvangen kinder-bijslag voor de periode van januari tot en met december 1992, in de loop van het geding herleid tot een bedrag van 2.999,31 Euro voor de periode van juni 1992 tot december 1992.

De heer en mevrouw R [REDACTED] - V [REDACTED] vorderden bij tegeneis de terugbetaling van een bedrag van 38.105,01 Euro, vermeerderd met de gerechtelijke intresten vanaf 19-1-2005. Zij meenden dat de subrogatie onrechtmatig was omdat de ambtshalve terugvordering slechts kon worden uitgevoerd voor de uitdrukkelijk opgesomde uitkeringen in art. 1410 van het Gerechtelijk Wetboek waarbij de gezinsbijslagen niet worden genoemd.

Met het bestreden vonnis verklaarde de arbeidsrechtbank de hoofdvordering niet ontvankelijk wegens verjaring, de tegeneis ontvankelijk doch ongegrond en veroordeelde Acerta op grond van art. 1017 Gerechtelijk Wetboek tot de kosten van het geding.

VORDERINGEN IN HOGER BEROEP:

De VZW Acerta kan zich niet neerleggen bij de uitspraak van de arbeidsrechtbank. Zij vordert dat het hof deze zou hervormen en haar oorspronkelijke vordering ontvankelijk en gegrond zou verklaren, bijgevolg, zou zeggen voor recht dat rekening houdend met art. 120bis SWKL de heer en mevrouw Rogghe niet langer gerechtigd zijn op de kinderbijslag in het stelsel der loontrekkenden voor hun drie kinderen voor de maanden juni tot en met december 1992.

De heer en mevrouw R [REDACTED] solidair, in solidum, de ene bij gebreke aan de andere zou veroordelen tot betaling van het saldo van de ten onrechte ontvangen kinderbijslag voor een bedrag van 2.994,31 Euro en de moratoire intresten daarop vanaf de datum van de eerste aangetekende ingebrekestelling dd 18-6-1997 en de gerechtelijke intresten.

De heer en mevrouw R [REDACTED] -V [REDACTED] stelden incidenteel hoger beroep in. Zij verzoeken dat het hof hun oorspronkelijke tegenvordering gegrond zou verklaren en de VZW Acerta zou veroordelen tot terugbetaling van het onrechtmatig gerecupereerde bedrag van 38.105,01 Euro en de gerechtelijke intresten daarop vanaf de neerlegging van hun eerste conclusie op 19-1-2005.

Zij verzoeken het vonnis te bevestigen in de mate dat de hoofdvordering van Acerta onontvankelijk werd verklaard wegens verjaring of ze minstens om die reden ongegrond te verklaren.

In ondergeschikte orde verzoeken zij voor recht te zeggen dat Acerta slechts intresten kan aanrekenen vanaf de neerlegging van haar oorspronkelijk verzoekschrift op het door haar gevorderd bedrag en hen toe te staan de schuld af te lossen in 10 maandelijkse termijnen.

Standpunt van Acerta:

- De verjaring belooft geen 5 jaar maar 30 jaar indien de ten onrechte uitgekeerde gezinsbijslagen werden verkregen door bedrieglijke handelingen of door valse of opzettelijk onvolledige verklaringen. Dat in voorliggend geval wel degelijk sprake is van bedrieglijk handelen nu de heer en mevrouw R [REDACTED] gedurende meer dan 10 jaar hebben nagelaten om Acerta in te lichten over de gewijzigde toestand hoewel zij daar krachtens art. 1 van het

koninklijk besluit van 12-4-1984 toe gehouden zijn.

- De verjaring werd geldig gestuit door middel van aangetekende ingebrekestellingen:
 - op 18-6-1997 waarin werd verwezen naar briefwisseling van 21-1-1993 en 17-6-1993 die de heer en mevrouw R. [REDACTED] wel degelijk hebben ontvangen zoals blijkt uit het controleverslag van 14-12-1994,
 - op 10-7-1997 waarbij de verjaring werd gestuit tot en met juli 2002
 - op 1-7-2002
- Dat de verrichte inhoudingen overeenkomstig art. 1410 §4 Gerechtelijk Wetboek eerst moeten aangerekend worden op de oudste schuld, hetgeen een toepassing is van het algemeen beginsel vervat in art. 1256 Burgerlijk Wetboek. Dat vanaf januari 1993 een verrekening gebeurde met kinderbijslag die door SBB diende te worden betaald en in die periode de wet van 22-2-1998 houdende sociale bepalingen en de wet van 22-2-1998 houdende sommige sociale bepalingen dewelke voorziet in een ambtshalve verjaring bij terugvordering (art. 41, 1) nog niet van toepassing was. Dat Acerta voor 1-7-1998 via SBB de onverschuldigd betaald kinderbijslag ontving tot en met 8-1-1998, hetzij een totaal bedrag van 37.698,26 Euro.

Standpunt van de heer en mevrouw Rogghe:

- Het vonnis dient bevestigd te worden met betrekking tot de verjaring van de vordering van Acerta. De aangetekende brieven van Acerta van 10-7-1997 en 18-6-1997 voldoen immers niet aan de bepalingen van art. 120 SKWL, het aangetekend schrijven van 1-7-2002 kwam te laat om de verjaring nog te kunnen stuiten.
- Met betrekking tot de subrogatie maakt Acerta ten onrechte toepassing van art. 1256 Burgerlijk Wetboek. De wetgever wilde een specifiek systeem invoeren zodat op de gemeenrechtelijke beginselen geen beroep kan worden gedaan.
- Acerta kan alleszins geen intresten vorderen nu zij de onverschuldigde kinderbijslagen te goeder trouw ontvangen hebben. Zij konden ervan uitgaan dat Acerta, voorheen SBB op de hoogte was van de wijziging van de beroepsactiviteit nu de heer R. [REDACTED] eveneens bij SBB was aangesloten in het raam van het sociaal statuut der zelfstandigen en bijdragen betaalde. Kwade trouw wordt alleszins niet bewezen.

- Er is hoegenaamd geen sprake van bedrog. De Arbeidsrechtbank stelde terecht dat Acerta daar ook niet van uitging aangezien zij zelf instemde met de verjaring van een deel van het oorspronkelijk gevorderd bedrag.

II. BEOORDELING:

1. Ontvankelijkheid:

Het beroep werd ingesteld binnen de termijn van één maand na de kennisgeving van het bestreden vonnis aan appellant en is derhalve tijdig. Het is regelmatig naar vorm en ook aan de andere ontvankelijkheidsvereisten is voldaan. Het is derhalve ontvankelijk. Het incidenteel hoger beroep is eveneens ontvankelijk.

2. Ten Gronde:

Het principaal hoger beroep

Art. 120 bis van de samen geordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders (SWKL) bepaalt dat het recht op terugvordering van de ten onrechte uitbetaalde uitkeringen verjaart door verloop van 5 jaar te rekenen vanaf de datum waarop de uitbetaling is gebeurd.

In geval van bedrieglijke handelingen of valse of opzettelijk onvolledige verklaringen was volgens de wetgeving geldend tijdens de periode waarop het geschil betrekking heeft de gemeenrechtelijke verjaringstermijn van toepassing die door art. 2262 Burgerlijk Wetboek (BW) op 30 jaar werd bepaald.

De verjaring kan naast de stuitingswijzen vermeld in het Burgerlijk Wetboek (schulderkenning, dagvaarding, beslag) tevens worden gestuit bij een aangetekende brief. Bij een geldige stuiting begint de verjaring opnieuw te lopen voor dezelfde duur. (art 2242-2250 BW).

De arbeidsrechtbank heeft terecht beslist dat de aangetekende brieven van 20-7-1997 en 18-6-1997 waarop Acerta zich beroept, de dagvaarding niet op een geldige wijze hebben gestuit. Art. 120 Bis van de SWKL bepaalt immers duidelijk dat de verjaring gestuit wordt door "het eisen van het onverschuldigd

uitbetaalde door middel van een ter post aangetekend schrijven."

De brief van 17-6-1997 (verzonden op 18-6-97) luidt:

Zoals reeds meegedeeld in onze brieven van 21 januari en 17 juni 1993 werd u reeds meegedeeld dat wij u ten onrechte kinderbijslag hadden toegekend over de periode van 1 april 1982 tot 31 december 1992.

SBB Sociaal Verzekeringsfonds recupereert momenteel de ontstane schuld à rato van 10 % op uw huidige kinderbijslag.

Vanaf april 1997 is dit slechts 716 BEF per maand. Uw schuldsaldo bedraagt nu nog 216. 779 BEF.

Gelieve ons de toestemming te verlenen de schuld verder te vereffenen door uw huidig bedrag kinderbijslag te recupereren voor ons aan 50 %

Die brief stelt weliswaar dat er ten onrechte kinderbijslag werd toegekend die gerecupereerd wordt op de huidige kinderbijslag. Er wordt echter geen betaling van het onverschuldigd betaalde geëist - dat overigens reeds grotendeels was gerecupereerd van het SBB Sociaalverzekeringsfonds, doch enkel toestemming gevraagd tot verdere vereffening van de schuld en geen betaling ervan gevorderd.

In die brief wordt verwezen naar eerdere briefwisseling van 21-1-1993 en 17-6-1993. Volgens Acerta blijkt uit het controleverslag van 14-12-1994 dat geïntimeerde die wel degelijk ontvingen. Het betreft een eenzijdig opgesteld verslag waarvan geïntimeerden destijds geen kennis kregen en dat niet als objectief bewijs kan dienen. Nog afgezien van het feit dat niet vaststaat dat de heer en mevrouw R. die brieven hebben ontvangen, wordt daarin evenmin een eis tot terugbetaling geformuleerd.

De brief van 10-7-1997 bevat evenmin een eis tot terugbetaling doch verwijst slechts naar een bijlage waarin het detail van de onverschuldigde betalingen wordt opgenomen.

De derde aangetekende brief, verzonden op 1-7-2002, heeft de verjaring niet meer kunnen stuiten daar hij buiten de verjaringstermijn van 5 jaar werd

verzonden. De kinderbijslag voor juni 1992 werd immers betaald op 6-7-1992 en deze voor december 1992 in de loop van januari 1993.

Gelet op het verlopen tijdsbestek tussen de eerste brieven en de aangetekende brieven, kan slechts worden vastgesteld dat de verjaring te wijten is aan de eigen nalatigheid van Acerta.

Het hof meent dat geenszins wordt aangetoond dat er sprake is van bedrog of van valse of opzettelijk onvolledige verklaringen. De arbeidsrechtbank merkte terecht op dat Acerta daar kennelijk zelf van is uitgegaan nu het zijn oorspronkelijke terugvordering herleidde, wegens verjaring van een deel ervan, op grond van de 5 jarige verjaringstermijn. Bedrog wordt niet vermoed en moet worden bewezen.

De heer R. [REDACTED] heeft zich bij SBB sociaalverzekeringsfonds aangesloten in het raam van het sociaal statuut der zelfstandigen en er bijdragen betaald. Hij deelde eveneens mee dat zijn echtgenote als meewerkende echtgenote met hem samenwerkte. Het is mogelijk dat zij ervan uitgingen, zoals zij beweren, dat SBB op de hoogte was van de wijziging van zijn beroepsstatuut en dat dit ook gold voor de kinderbijslagkas SBB(het vroegere Acerta). In ieder geval kan uit hun verzuim tot mededeling aan de kinderbijslagkas niet worden afgeleid dat dit opzettelijk gebeurde.

Het hof deelt de zienswijze van de Arbeidsrechtbank dat de vordering van Acerta verjaard was. Het principaal hoger beroep komt derhalve ongegrond voor.

Het incidenteel hoger beroep

Art. 1410§4,5° van het Gerechtelijk Wetboek (Ger.W) bepaalt dat de terugvordering kan slaan op het geheel van de gezinsbijslag die later verschuldigd is aan dezelfde bijslagtrekkende wanneer de gezinsbijslagen ten onrechte werden verkregen ingevolge een nalatigheid of verzuim van de rechthebbende of de bijslagtrekkende.

Volgens art. 1 van het KB van 12-4-1984 dienden de heer en mevrouw R. [REDACTED] de bevoegde kinderbijslaginstelling op de hoogte te brengen van elk element dat van aard was een wijziging te brengen in de betaling van de gezinsbijslag. Zij

hebben inderdaad verzuimd dit te doen, zodat Acerta de onverschuldigd betaalde kinderbijslag op grond van die bepaling kon recupereren bij SBB Sociaalverzekeringsfonds dat de gezinsbijslagen diende uit te betalen. Uit de omstandigheid dat er geen sprake is van bedrog of van opzettelijk valse of onvolledige verklaringen, besluiten de heer en mevrouw R. [REDACTED] ten onrechte dat hen geen verzuim kan verweten worden.

De heer en mevrouw R. [REDACTED] stellen ten onrechte dat de terugvordering voor Acerta een verrijking zonder oorzaak zou betekenen en voor henzelf een verarming. Er is geen sprake van verrijking in hoofde van Acerta. Die instelling was immers niet meer gehouden tot uitbetaling in het stelsel der loontrekkenden, eens de heer en mevrouw R. [REDACTED] een zelfstandig statuut hadden.

Door wat het onverschuldigd betaald heeft terug te vorderen bij het sociaalverzekeringsfonds dat daartoe wel gehouden was, heeft het zich niet verrijkt zonder oorzaak. De gerecupereerde gelden hoorden zich immers steeds in haar patrimonium te bevinden. De bevrijdende verjaring laat de schuld als zodanig bestaan en heeft enkel invloed op de opeisbaarheid van de schuld in rechte. (Cass. 25-9-70, RCJB '72, 5 noot J.Linsmeau)

De heer en mevrouw R. [REDACTED] waren hierdoor evenmin verarmd. Zij hadden geen recht op de kinderbijslag in het stelsel der loontrekkenden, doch enkel in het stelsel der zelfstandigen. Het blijkt bovendien dat hen, door het intreden van de verjaring, een bedrag van 2.994,31 Euro verworven bleef dat hen onverschuldigd werd uitbetaald.

Acerta haalt als wettelijke grondslag voor de subrogatie art. 24 SWKL aan waarin wordt bepaald dat de kinderbijslaginstellingen de ten onrechte betaalde bijslagen mogen terugvorderen van degene die ze ontvangen heeft, door inhouding op de later verschuldigde bijdragen. Die subrogatie heeft tot doel dubbele betalingen van de kinderbijslag en moeilijke betalingen te vermijden

De heer en mevrouw R. [REDACTED] menen dat die bepaling slechts een grondslag kan vormen voor een terugvordering via inhoudingen op later verschuldigde bijdragen, en dat dit ook geldt voor de bepaling van art. 1410 §4, 4° Ger.Wb.

Bovendien menen zij dat de voorwaarden gesteld in art. 1410 §5 Gerechtelijk Wetboek niet werden

nageleefd, waarop Acerta terecht antwoordt dat die bepaling pas bij wet van 25-1-1999 werd ingevoerd, hetzij nadat de terugvordering werd doorgevoerd.

De heer en mevrouw R. [REDACTED] waren van die terugvordering op de hoogte en hebben niets ondernomen tegen SBB sociaalverzekeringsfonds die de inhoudingen verrichtte op kinderbijslagen die het zelf verschuldigd was. Indien zij menen dat ten onrechte inhoudingen werden verricht, dan dienen zij hun vordering in te stellen tegen SBB sociaalverzekeringsfonds. Zij kunnen niet t.a.v. Acerta kinderbijslagfonds een vordering instellen tot terugbetaling van bedragen waarop zij nooit recht hebben gehad.

**OM DEZE REDENEN
HET ARBEIDSHOF,**

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, in het bijzonder artikel 24.

Rechtsprekend op tegenspraak.

Gehoord het advies van het O.M.

Verklaart zowel het principaal als het incidenteel hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond

Bevestigt het besreden vonnis.

Legt de kosten van het hoger beroep bij toepassing van art 1017, 2de lid ten laste van Acerta.

Die kosten werden tot op heden begroot op:

Voor appellante partij:

291,50 € rechtsplegingsvergoeding hoger beroep

Voor geïntimeerde partij:

291,50 € rechtsplegingsvergoeding hoger beroep

Aldus gewezen en uitgesproken op de openbare terechtzitting van de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel op 7 januari tweeduizend en acht.

Waren aanwezig:

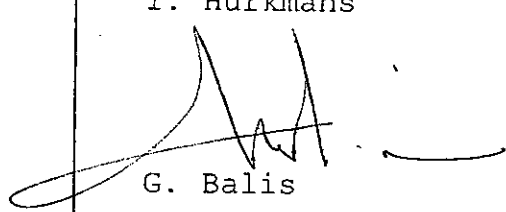
G. Balis: kamervoorzitter.

G. Jacobs: Raadsheer in Sociale Zaken als werkgever

D. Rega Raadsheer in Sociale Zaken als werknemer-bediende.

I. Hurkmans

Gedelegeerd Adjunct- Griffier.

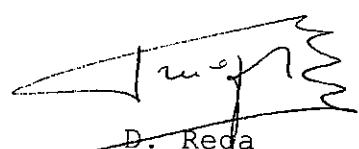
G. Balis

I. Hurkmans

G. Jacobs

D. Rega